

І. Шовкова, А. Д. Бабенко // Актуальні питання якості медичної освіти: матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 13-13 трав. 2016 р.) : у 2 т. – Тернопіль : ТДМУ, 2016. – Т. 2. С. 37.

3. Карапетян А.О. Вдосконалення механізмів управлін-

ня системою вищої освіти в Україні в умовах Болонського процесу: дис. ... канд. Наук з держ. управ.: спец. 25.00.02 / Аліна. Овіківна. Карапетян. – Харків, 2015. – 240 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.kbuapa.kharkov.ua/dorad/files/.../aref_kao.doc.

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ХІРУРГІЇ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДИХ ЛІКАРІВ

Никоненко А. О., Іващук Д. О., Головка М. Г., Грушка В. А., Вільховой С. О., Волошин О. М.

Запорізький державний медичний університет

Сучасна медична освіта є одним із важливих факторів розвитку суспільства. Розвиток вищої медичної освіти передбачає набуття студентами високого професійного рівня, що відповідає вимогам сучасного суспільства.

Реформування системи медичної освіти ставить перед нами нові вимоги та складні завдання щодо підготовки майбутніх фахівців, здатних добре орієнтуватися в різноманітній патології, у тому числі в хірургічній. Основною метою підготовки стає формування спеціаліста, який вміє поєднувати теоретичні знання із практичними навичками. У зв'язку з цим зростає роль проведення виробничої практики у студентів медичного факультету у педагогічному процесі.

Виробнича практика з хірургії передбачає проведення професійної підготовки молодих фахівців на 4 (практика у стаціонарі) та 5 (поліклінічна практика) курсах медичного факультету. Кожна група студентів при надходженні на цикл практики з хірургії підпорядковується куратору від кафедри, який розподіляє студентів в залежності від курсу по кабінетах поліклініки чи хірургічних відділеннях. На своїх робочих місцях студенти зустрічаються з різними хірургічними нозологіями у тому числі вузькопрофільними. Особлива увага приділяється сучасним аспектам судинної, ендокринної хірургії, кардіохірургії, питанням трансплантації. Кожен із молодих фахівців має можливість спілкування із хворими: збору скарг, проводять об'єктивне обстеження, приймають участь у проведенні інструментальних методів дослідження із наступним обговоренням їх результатів та призначенням разом із спеціалістом хірургічного та/або терапевтичного лікування. По закінченню циклу виробничої практики з хірургії всі студенти проходять тестування. Використання тестів у навчальному процесі надійно увійшло у світову педагогічну практику. Проте постійне використання такої форми контролю знань відтісняє на другий план найбільш важливу частину заняття з хірургії – практичну. Як результат, студент, який добре виконує тестові завдання, не завжди може обґрунтувати свою відповідь. Його знання стають фрагментарними, базуються на стандартних моделях ситуацій, а клінічного мислення і практичної підготовки бракує. Сучасний професійний медичний працівник має володіти не лише теоретичними знаннями, а й відпрацьова-

ними практичними навичками, вміти миттєво приймати правильні рішення за браком часу, враховуючи тяжкість стану хворого. Єдиним ефективним способом досягнення таких цілей є безпосередня робота з пацієнтами, що формує клінічне мислення. Таку роль у формуванні професійної компетентності відіграє виробнича практика, яка послідовно продовжує навчальний процес та органічно поєднує теорію з практикою. Вона дозволяє студентам перенести отримані у процесі навчання знання і вміння у клінічну ситуацію, самостійно приймати рішення, обґрунтовуючи їх доцільність перед керівником практики, навчитись субординації та роботі в колективі, опанувати навичками професійного спілкування.

Таким чином, опанування практичних навичок з використанням сучасних технологій, матеріалів і методів дослідження під час виробничої практики у вищому медичному закладі спонукає розвиток клінічного мислення та дозволяє краще підготувати студента до майбутньої практичної роботи в лікувальних закладах.

Література

1. Виробнича практика як складова навчального процесу за кредитно-модульної системи навчання / Л. Ф. Каськова, О. Ю. Андріянова, О. О. Карпенко [та ін.] // Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України на новому етапі (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф) НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку): матеріали X ювіл. Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар.участю. – Тернопіль, 2013. – Ч. II. – С. 151 – 155.
2. Програма навчальної дисципліни підготовки студентів у вищих медичних закладах освіти IV рівня акредитації напряму 1101 «Медицина», спеціальності 7.110101 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія». – 2015.
3. Удосконалення якості підготовки лікарів в умовах Болонського процесу / [Л.В.Глушко, Н.В.Чаплинська, Н.З.Позур, Т.Ю.Гавриш] // Медична освіта. – 2011. – No 4. – С. 47–49.
4. Research methods and methodologies in Education / [J. Arthur, M. Waring, R. Coe, L. Hedges]. – London, 2012. – 360 p.